

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah
Volja za vse leto . . . \$6.00
Za pol leta . . . \$3.00
Za New York celo leto . \$7.00
Za inozemstvo celo leto \$7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki

The largest Slovenian Daily in
the United States.
Issued every day except Sundays
and legal holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: CHelsea 3-3878
NO. 96. — ŠTEV. 96.

Entered as Second Class Matter September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3, 1879
NEW YORK, WEDNESDAY, APRIL 25, 1934. — SREDA, 25. APRILA 1934

TELEFON: CHelsea 3-3878
VOLUME XLII. — LETNIK XLII.

OSEMTISOČ RUDARJEV JE GLASovalo ZA STAVKO

LASTNIKI ČETRT MILIJONA AVTOMOBILOV V CLEVELANDU NE MOREJO DOBITI GAZOLINA

V Clevelandu ne morejo niti zdravniki dobiti gazolina za svoje kare. — Rudarji v Alabami zahtevajo višje mezde in "check-off" sistem. — Premogovni baroni v Kentcky bodo skušali izposlovati ustavno povelje proti NRA. — Delavci v Alabami so zadovoljni z novo plačilno lestvico.

CLEVELAND, Ohio, 24. aprila. — Skupina neodvisnih prodajalcev gazolina je sklenila storiti vse, kar je v njihovi moči, da bodo čimprej zaprte vse gazolinke postaje v mestu. Že danes ni moglo 225 tisoč avtomobilistov dobiti potrebnega kuriva za svoje kare.

Pred kratkim je zahtevalo 2500 uslužbencev osemnajstih velikih oljnih kompanij. Osemsto gazolinskih postaj je moralo nehati obratovati. Poleg tega je zastavkalo tudi 285 šoferjev, ki prevažajo zaloge gazolina.

Štiristo gazolinskih postaj, ki so last neodvisnih prodajalcev, je bilo še vedno odprtih. Včeraj se je pa kakh petdeset neodvisnih prodajalcev odpravilo na pot. Šli so od postaje do postaje ter zahtevali, naj prenehajo obratovati.

Clevelandski Avtomobilski Klub je dobil od nešteti zdravnikov pritožbe, da jim ni mogoče obiskati bolnikov, ker ne morejo dobiti gazolina.

V Columbus, Ohio, je naročil generalni adjutant Frank D. Henderson častnikom ohijske narodne garde, naj natanko premore stavkarski položaj in naj bodo pripravljeni.

Major Harry L. Davis bo pozval v službo sto novih policistov.

Stavkarji pri Fisher Body Company se dobro drže. Vsega skupaj stavka kakih osem tisoč mož. Ravnatelji sicer pravijo, da je tovarna še vedno odprta, toda če je odprta, je le po imenu. Vladni zastopniki so se pogajali s stavkarji in lastniki, toda brez vsakega bistvenega uspeha.

BIRMINGHAM, Ala., 24. apr. — Osem tisoč rudarjev, ki so uslužbeni pri treh velikih jeklarskih kompanijah v Birmingham okraju, so glasovali za štrajk. Tozadevno poročilo je podal Geo. R. Coles, mednarodni podpredsednik Intern'l Union of Mill, Mine and Smelter Workers.

Rudarji so zaposleni v železnih rudnikih, ki so last podružnic United States Steel Corporation.

Zahtevajo višje mezde, sedemurni delovnik in uvedbo "check-off" sistema.

Stavkujoči premogarji so zadovoljni z novimi mezdami, ki jih je predlagal industrijalni ravnatelj Johnson. Tudi premogovni baroni se bodo zadovoljili z njim, ker jim je dosti na tem, da se obratovanje čimprej obnovi.

Ker za premogarje v zapadnem delu države Kentucky NRA še vedno zahteva minimalno plačo — \$4.60 na dan, nameravajo lastniki premogovnikov izposlovati ustavno povelje proti NRA.

Pri Parrish, Alabama, je bilo oddanih nad sto strelav na naprave Railway Fuel Co. Kdo je streljal, se zaenkrat še ni dalo dognati.

TARRYTOWN, N. Y., 24. aprila. — Tovarna Fisher Body Co., je včeraj dve uri počivala, ko so delavci glasovali, če naj zahtevajo ali ne. Odločili so se, da bodo ostali na delu.

MADISONVILLE, Ky., 24. aprila. — Lastniki premogovnikov v zapadnem delu države Kentucky so sklenili zapreti vse premogovnike. Delo bo izšlo nad šestnajst tisoč premogarjev.

Znizanje cen in plač v Italiji

JAPONCI SVARE ZAPAD. DRŽAVE

Kitajski ne sme nobena država dati posojila. — Japonska zahteva je: "Azija Azijatom!"

Ženeva, Švica, 24. aprila. — Japonska je po svojem zastopniku generalnemu konzulu Učiro Jokajama uradno naznanila, svojo doktrino: Azija za Azijce pod vodstvom Japonske v skupnem sodelovanju z drugimi azijskimi vesilicami.

Jokajama je izjavil pismeno pripravi in rekel, da bo Japonska naproti vsaki zahtevi pomoči Kitajski pod katerokoli krinko, ako bi ta pomoč kadila mir, kajti, kot je rekel, "Japonska mora izvršiti svojo dolžnost kot mednarodna braniteljica miru v vzhodni Aziji".

Jokajama je izjavil, da je v polni izjavi zastopnika japonskega zunanjega ministrstva Eiji Amano, ki je v tork predložil tedna objavo novo japonsko politiko v Aziji. To izjavo so zapadne države sprejele kot opomin, "reke proč od Azije" in kot japonsko Monroe doktrino.

Med drugim je rekel generalni konzul Jokajama:

— Japonska želi potrditi svojo trdno voljo da prevzame odgovornost za mir v vzhodni Aziji v ozkemu sodelovanju z azijskimi državami, posebno s Kitajsko, ter svari kitajsko voditelje in tuje pred nevarnostjo kakšnega podjetja, ki bi moglo povzročiti notranje ali zunanje spletke.

Na vprašanje, katere azijske države ima v mislih, je rekel Jokajama:

— Najprej Kitajsko in Mančurijo. — In čez nekaj časa je iz navedenih nadaljeval: — Siam, Filipini, holandske posesti in angleška Indija.

Glede Rusije je rekel:

— Rusija je polovica evropska, polovica pa azijska država. Ako sovjeti iskreno žele sodelovati z nami, bomo zelo veseli.

KITAJSKI KOMUNISTI ZMAGUJEJO

Kanton, Kitajska, 24. aprila. — Armada 20,000 komunistov je odločno porazila armado nankinške vlade v bitki pri Čengju ob meji provinca Fukien.

Poročilo pravi, da so komunisti obkolili in razorožili pet polkov (7000 vojakov) vladne vojske.

Vsled tega je kantonska vlada obnejn garnizijam naročila, da dajo deset častnikov, ki se bodo udeležili v Moskvi proslave prvega maja.

PITTSBURGH, Pa., 24. aprila. — Vse strokovne organizacije, katerim pripadajo jeklarji, premogarji, železničarji in avtomobilski delavci, se bodo najbrž združile v eno samo organizacijo.

Tozadevni predlog je stavilo progresivno krilo "Amalgamated Association of Iron, Steel and Tin Workers".

NAMERAVAN ATENTAT NA GENERALA FEYA

V dvorani, v kateri je imel govoriti, se je razletela bomba. — Nekaj težko in lahkih ranjenih.

Dunaj, Avstrija, 24. aprila. — Že drugi v dveh tednih je bil nameravan atentat na podkanclerja generala Feyta. Vlada je sicer skušala vest o tem prikriti, toda novica se je navzlic temu raznesla.

V slavnostni dvorani v Solnogradu se je v soboto zvečer razletela bomba na obzorovanju heimwehrovcev. Mehanizma zveza z bomba je bila nastavljena tako, da bi se bomba razpočila ob 9.15 zvečer, to je v času, ko je bil podkancler Fey določen, da prične govoriti. Iz tega je jasno da je bila bomba namenjena Feyu. Bomba je bila skrita med veni in evetjem na govorniškem odru.

General Fey pa je svojo prisotnost v zadnjem trenutku odpovedal. Mesto njega je nastopil kot govornik dunajski podžupan Fritz Lahr ki pa je ostal nepoškodovan. Trije heimwehrovci so dobili težke poškodbe. Med občinstvom je nastala velika zmešnjava, toda kapelniku godbe, ki je bil pri eksploziji bombe lahko ranjen, se je posrečilo množico, ki je silila proti vratom, slednje pomiriti, ko je navzlic svoji rani ukazal godecem, da so igrali vojaško koračnico.

10 aprila so neznan zlikovec vrgl a tira brzovlak, s katerim se je Fey peljal z Dunaja v Solnograd. Fey je ušel vsaki poškodbi, toda dva železničarja sta bila ubita in nad dvajset potnikov je bilo več ali manj ranjenih.

OČE IN OTROKA ZGORELI V HIŠI

Norfolk, Conn., 24. aprila. — Iz razvalin hiše, ki jo je uničil ogenj, so potegnili danes truplo Jacoba Versula in njegovih dveh otrok, devetletnega sina in desetletne hčerke.

Sosedje so nekaj časa domnevali, da je Versula zažgal hišo, nato pa pobegnili.

Policija misli, da je dal strašnem dejanju povod spor v družini. Versula je pogumel prejšnji večer iz hiše svojo ženo in njenega očeta. Kmalu nato je začelo goreti. Zverinski oče je otrokom najbrže zamašil usta, da nista mogla kričati, ko se je odločil za grozno dejanje.

TURSKI LETALCI V MOSKVI

Moskva, Sovjetska Unija, 23. aprila. — Danes je dospelo iz Istanbula sem pet turskih vojaških letal, na katerih se je nahajalo deset častnikov, ki se bodo udeležili v Moskvi proslave prvega maja.

DILLINGER SE SPRETNOST IZOGIBA

Nastanil se je v hotelu s sedmimi tovariši in tremi ženskami. — Roparji so oboroženi s strojnimi puškami.

Spider Lake, 24. aprila. — John Dillinger, ki je ameriški javni sovražnik št. 1, je zopet ušel roki pravice ter pustil za seboj dva mrtva, enega v umirajočem stanju in tri nevarno ranjene. Zvezni detektivi so s plinskimi bombami neustrašeno vdrli v hotel Little Bohemia, kjer je Dillinger s sedmimi tovariši in tremi ženskami živel tri dni, toda kmalu so se prepirali, da so zlikovci ponotičarji. V hotelu so detektivi našli samo tri dekleta v starosti od 20 do 25 let, toda svojih imen niso hoteli izdati.

Detektivi so ponotičarji prišli streljali v hotel, iz katerega so roparji streljali s strojnimi puškami. Po prvem naskoku so se morali detektivi umakniti. Pri drugem naskoku sta bila smrtno zadeta detektiv W. Carter Baum in CCC delavec Eugene Boisenau.

Napadaleci so se v bojni vrsti pomikali proti hotelu, iz katerega so roparji neprestano streljali. Ko je streljanje iz hotela penehalo, so detektivi vdrli vrata, toda roparji so medtem ušli skozi vrste detektivov. Našli so samo tri prijatelje roparjev. Dekleta so detektivom povedala, da so vsi pobegnili že ob 3 zjutraj.

Dillinger je s svojo družbo prišel v hotel v petek. Gospodarju je ukazal, da se njegova družina zadnji popolnoma mirno. Na streho so postirili strojno puško ter se pripravili na razveseljevanje.

Detektivi so prešli nočilo, da se Dillinger nahaja v Little Bohemia Lodge ter so takoj prihiteli z avtomobili in aeroplani.

Četudi so detektivi obkolili hotel in je bilo skoro nemogoče, da bi kdo pobegnil, se je Dillingerju in tovarišem posrečilo v tem pobegniti.

Dillinger je z dvema tovarišema taval po gozlu, dokler ne pridejo vsi trije do ribiške kampe, kjer je stal avtomobil, ki je bil last Thomasa Mitchellla. Ker Mitchellla niso mogli najti, so prisilili njegovega sosedo Roberta Johnsona, da jih je peljal do Park Falls, kjer so Johnsona vrzli iz avtomobila.

V istem času so detektivi drugi naskočili hotel, v katerega so metali plinske bombe. Tedaj pa se pri vratih pokažejo tri dekleta in povedo, da je Dillinger pobegnil. Odpeljano so bile v ječo Vilas okraja.

Lastnik hotela Emil Winnetka je rekel, da je Dillingerja natanko spoznal in da je bil v hotelu do petka. Vsi roparji so imeli vedno pred seboj na mizi revolverje in strojne puške.

ZNIZANJE CEN V FRANCIJI

Pariz, Francija, 24. apr. — Ministrski predsednik Gaston Doumergue je v svojem sklepu, da znižanje cen življenjskih potrebščin po celi državi, podelil vsem prefektom pravico, da sami po svojem prepričanju znižajo cene raznih potrebščin.

MUSSOLINI JE UKAZAL, NAJ STOPI ODREDBA V VELJAVO

RIM, Italija, 24. aprila. — Take narodne organizacije menda še ni dosegla nobena druga država, kot sedaj Italija, ko je ministrski predsednik Benito Mussolini ukazal, da se morajo znižati cene vseh življenjskih potrebščin in plače uradnikov in delavcev, da se dvigne notranja in zunanja trgovina.

VELIKI NEMIRI NA ŠPANSKEM

Metanje bomb in streljanje se nadaljuje. — Generalna stavka se širi tudi po mestih na deželi.

Madrid, Španija, 24. aprila. — Po Madridu je v ponedeljek velikanska množica prirejala hrupne demonstracije, med katerimi je bilo slišati pokanje bomb in streljanje pušk. Vlada, ki je vsled splošne stavke že zelo omajana, je vsled teh nemirov še v večji nevarnosti. Navzlic temu pa zatrjuje ministrski predsednik Alejandro Lerroux, da vlada obvladuje položaj.

Veliki izgradi z različnimi nasilji se neprestano nadaljujejo. Razjarjena množica je zažgala 8 cerkev; ena cerkev je do tal pogorela. Iz cerkve sv. Romana v deblavskem delu mesta je policija odstranila dve bombi, ki nista eksplodirali. Generalna stavka se nadaljuje in se je že tudi razširila na sosednji mesti Aranjuez in Valencija. V Valenciji je nek mlad prištan kmetske ljudske stranke streljal na tri člane radikalne leve, ki so ovrli nje in njegovega tovariša pri vstopu v bus.

Po mestu so se raznesle vesti, da namerava vlada odstopiti, da bodo oblasti razglasile obredno stanje in da se je celo v kabinetu pojavilo nesoglasje.

Po teh vestih so nekateri ministri že naznanili svoj odstop, ker splošna postava za amnestijo, katero je sprejel parlament, se ni bila izvedla. Predsednik Alcala Zamora te postave ni hotel podpisati.

Zmeheni notranji položaj je mogoče razvideti iz izjave kabineta, da je kabinet razpravljal o postavi glede amnestije s predsednikom in da se bo ta razprava še nadaljevala. Zamora se še vedno ne more odločiti, da bi postavo podpisal. Ministri zahtevajo odločen nastop proti generalni stavki in takojšnji podpis postave.

Napetost med stranko leve in katoliško ljudsko stranko se vedno poslabša.

ODPUŠČANJE ŽIDOVSKIH ČASTNIKOV

Berlin, Nemčija, 23. aprila. — Obrambno ministrstvo je naznanilo, da bo 31. maja iz armade izmornarice odpuščenih 50 častnikov, ki so židovskega pokolenja, ali pa so poročeni z židinjami. To bo v skladu z odlokom predsednika Hindenburga z dne 12. marca.

Med odpuščenimi je 8 armadnih častnikov in 31 vojakov ter 6 mornariških častnikov in 5 mornarjev.

Po celi Italiji se je pokazala velika disciplina in pokorščina do diktatorja Mussolinija, ko je 550 tisoč trgovin in drugih podjetij znižalo svoje cene; znižane so bile cene za živila in obleko. Nato so prišli na vrsto hoteli, agentura za turiste in gledališča. Slednje je bila tudi znižana cena elektrike, plina in vode.

K tej veliki gospodarski izpremembi so pripomogle fašistovske konfederacije, splošna trgovska konfederacija in druge organizacije, da so svoje člane pridobile za novi gospodarski red. Pa tudi mestne in občinske oblasti in celo odvorniki in lekarnarji so se zavzeli za Mussolinijev ukaz.

Četudi bo vzelo nekaj mesecev, da bo mogoče kevesti novo odredbo, vendar se že sedaj vidijo uspehi. Pri tej nagli izpremembi sedaj največ trpe trgovci.

Takoj spočetka je bila znižana najemnina stanovanj. Fašistovske organizacije sklope, da se odredba izpolnjuje. Vsakemu je naložena dolžnost, da takoj naznani, ako kdo zahteva previsoko ceno zlasti za najemnino. Imena kršiteljev Mussolinijev odredbo so objavljena v časopisih.

Komisar fašistovske konfederacije Mario Rachei je naznanil, da bo vsakdo izključen iz organizacije in mu bo odvzeta državljanska pravica, ako se ne vkloni novi odredbi. Rachei je podpirajo tudi občinske oblasti. V mnogih slučajih so zaradi tega že bili kaznovani nekateri trgovci.

Rachei v svojem oglasu priznava, da bodo pri tem najbolj prizadeti trgovci, toda to je bilo neizogibno, kajti v nasprotnem slučaju bi bilo treba povišati davke, s katerimi bi bili ravno trgovci najbolj prizadeti.

Po celi Italiji so se cene živil znižale od 8 do 10 odstotkov, ravno tako je tudi padla cena obleke in drugih potrebščin. Hoteli so naznanili, da so znižali cene svojih sob za 15 odstotkov. Gledališča so znižala vstopnice do 15 odstotkov.

Cena elektrike, plina, vode in poštne železnice so bile znižane za 10 odstotkov.

PRINC JURIJ SE JE VRNIL IZ AFRIKE

Southampton, Anglija, 24. apr. Najmlajši sin angleškega kralja princ Jurij, se je danes vrnil s svojega potovanja po Afriki. Jeseeni bo obiskal Avstralijo in Novo Zelandijo.

NABOR NEMŠKE MLADINE

Luxemburg, 23. aprila. — Nemški mladeniči v starosti 20 let so sprejeli naročilo, da se prijavijo za vojaško službo. Iz tega je razvidno, da hoče Hitler po 20 let stare mladeniče izvežati za vojske, kot bi že Nemčija sklenila z drugimi evropskimi državami pogodbo, po kateri bi ji bilo dovoljeno zopet vpeljati prisilno vojaško službo.

"Glas Naroda"

Owned and Published by
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(A Corporation)

Frank Sakser, President

L. Benedik, Trezor.

Place of business of the corporation and addresses of above officers:
315 W. 18th Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

"GLAS NARODA"
(Voice of the People)

Issued Every Day Except Sundays and Holidays

Na celo leto velja za Ameriko in	Za New York za celo leto	\$7.00
Kanado	Za pol leta	\$3.50
Na pol leta	Za inozemstvo za celo leto	\$7.00
Na četrt leta	Za pol leta	\$3.50

Subscription Yearly \$6.00

Advertisement on Agreement

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvenrednih nedelj in praznikov.
Dopisi brez podpisa in osebnosti se ne priobčujejo. Denar naj se blagovoli
poljati po Money Order. Pri spremembi kraja naročnikov, prosimo, da se
nam tudi prejšnje bivališče naznači, da hitreje najdemo naslovnika.

"GLAS NARODA", 216 W. 18th Street, New York, N. Y.
Telephone: CHelsea 3-3878

OBOROŽEVANJE

Razorožitvene konference v Ženevi nihče več ne smatra za resno.

Od časa do časa se sestanejo zastopniki narodov, naklatijo par fraz, potem se pa zopet vrnejo vsak v svojo domovino in potrpežljivo čakajo vabila za nadaljni sestanek.

Države tekmujejo v oboroževanju. Res je bila določena za vse nekaka mera, koliko vojaštva in orožja naj imajo, toda te določbe so le na papirju.

"Pravica brez sile je prazna beseda," — je rekel nekoč Mussolini. Po tem se tudi ravna.

Nemci zahtevajo armado, ki bo lahko odbila napadalec, sosedje se pa na Nemčijo zgovarjajo in hočejo biti dovolj oboroženi proti nemškemu napadu.

Posebno pozornost posvečajo zračnemu brodogovju.

Belgijski parlament je dovolil 759 milijonov frankov za zračno silo. Večina tega denarja bo šla za bombne aeroplane.

Anglija bo dala letos za nova bojna letala petstotisoč funtov šterlingov. Vse svoje kolonije bo dobro opremila z letali. Samo v Singapore jih ima štirideset.

Francoska zbornica je sprejela postavbo glede organizacije zračne armade. Zračna armada bo tvorila posebno edinico, poleg tega bo pa še veliko število letal pridelnih armadi in mornarici.

Italija bo dala v prihodnjem fiskalnem letu štirinajst milijonov lir več za oboroževanje kakor je dala lani.

Rusija posveča vso pozornost razvojem na Daljnem Istoku ter v to svrhu gradi z mrzlično naglico nova letala.

Japonska je imela leta 1931 tristo vojnih letal, lani jih je imela pa že tisoč.

Tekmovanja v oboroževanju ni mogoče več zadržati. Kakšen bo konec?

Aretacija nevarnega pustolovca

Beograjski policiji je padel v roke svetovni pustolovec Konstantin Diamantis, ki je že pred tedni prispel v Beograd iz svoje domovine Grčije ter se raznim trgovcem predstavil kot zastopnik velikih inozemskih tovarnih. Ko je nekoga trgovca oslepil na večji znesek, je bil ovađen policiji, ki je pa šele pri pregledu njegove prtljuge ugotovila, da ima v rokah nevarnega sleparja, ki se je udeleževal že po vsej Evropi. Diamantis je imel v svojem kovčegu skrbno spravljene izrezke iz pariških listov, ki so poročali o njegovi veliki slepariji, zaradi katere je bil tudi obsojen. Premetno slepar je pariške trgovce oglaševal za preko 2 milijona frankov. Sedaj ko je na varnem, bodo gotovo prišli na dan razne sleparije, ki jih je izvršil v zadnjem črtoloku nevarnega sleparja, ki se

PROBLEMI PRISELJENCA

Naturalizacija žene ameriškega državljanca.

Vprašanje: Postal sem pred kratkim državljan. Kdaj more moja žena postati državljanica?

Odgovor: Vaša žena ne potrebuje "prvega papirja". Od nje se le zahteva, da dokaže enoletno bivanje v Združenih državah. Ako je torej v Ameriki več kot leto dni, more takoj vložiti prošnjo za naturalizacijo. Plačati mora običajne naturalizacijske pristojbine (ki so bile sedaj znižane na polovico). S prošnjo mora vložiti pristojbino za spričevalo o prihodnosti (\$2.50), razen ako je prišla v Ameriko pred dnem 29. junija 1906. V splošnem velja za ženo ameriškega državljanca isto postopanje kot za vsakogar razen kar se tiče "prvega papirja" in enoletnega bivanja. Mora torej privedi dve priči, ki naj svedočita o njenem dobrem moralnem značaju in da je vsaj eno leto bivala v Združenih državah.

Kazen za bigamijo.

Vprašanje: Kaj tvori zločin bigamije in kakšni kazni je podvržen?

Odgovor: Ako žena oziroma mož še živi, in se druga zakonska polovica zopet poroči, je izvršen zločin bigamije, razen ako je šlo za zakonito razpoko. V splošnem država Unije nalaga kazen od največ pet let zapora. Mnoge države dodatno nalagajo tudi globo.

Vlada ne daje več brezplačno semen.

Vprašanje: Kako se more dobiti brezplačno semena za cvetlice in zelenjavo od vlade?

Odgovor: Federalna vlada je že pred leti končala razpošiljati semena zastoj.

Zakon o minimalnih mezdah v državi New York.

Vprašanje: Ali se zakon o minimalnih mezdah v državi New York razteza tudi na moške delavce? Kaj je minimalna mzda v pralnicih (laundries)?

Odgovor: Zakon države New York o minimalnih mezdah, ki je v veljavi od aprila 1933, štiti le ženske in nedoletnike v vseh poklicih, razen v poljedelstvu in hišnem delu. Kar se tiče minimalne mezd v pralnicih, se določa, da nobena ženska oziroma nedoletnik ne sme dobiti manj kot 31 centov na uro za štirideseturni teden. Za "overtime" treba plačevati poldrugo uro za vsako uro. Ako se dela manj kot 40 ur na teden, treba dodati bonus od 10%.

NRA in grocerijske štacune.

Vprašanje: Ali kontrolira kodex o grocerijah na drobno, koliko ur sme štacuna ostati odprta?

Odgovor: "Retail grocery code" določa, da, ako 75% vseh grocerijskih štacun v mestu sklone, da naj velja enaka ura, ko se štacuna odpre oziroma zapre, da tak program mora veljati za vse štacune. Ta sporazum je torej obvezen za vse, doba sporazuma pa ne sme presegati leto dni. Ure pa ne smejo biti manj kot 63 na teden. F.L.S.

Zoper krče v mišicah

Ohranljive, strupene, izdelane mišice se vrnejo k normalni jakosti in moči, če se namazate z ANCHOR Pain-Expeller.
Če so vaše mišice ohromljene, če ste polni krčev in bolečin valed prenapora, se dobro namazite in pojdi leč. Najbrž boste sponali, da smo namazanje zadostuje, da vam popolnoma pomagajo.
Pri vseh bolečinah — 35c in 70c velikosti.
Samo pristni ima Sider varstveno znamko.

PAIN-EXPELLER

ROMAN

"PROKLETSTVO LJUBEZNI"

je tako lep in pretresljiv, da ga boste čitali s največjim zanimanjem.

\$1.50

(2 KNJIGI)

V zaloga ima

KNJIGARNA GLAS NARODA

216 West 18th Street

New York, N. Y.

Dopisi.

Barberton, Ohio.

Prosim, objavite kratko poročilo glede štrajka v tovarni za sodo. V tem štrajku smo bili večina vsi Slovenci prizadeti. Štrajk se je začel v četrtek zvečer ob 9. uri. Tako smo trdo prišli, da je bil že danes jutraj (22. aprila) ob 10. uri vse povoljno izravnano.

Kompanija je priznala unijo oziroma A. F. of Labor, ker je šlo samo za unijo in pa za šest delavcev, katerih ni hotela kompanija nazaj sprejeti. Končno se je ušla in pripoznala delavke pravice. Splošno veselje je nastalo po vsem mestu, in v resnici pravi praznik za nas.

Slovenci smo se junajsko borili, toda imeli smo 6 do 7 naših starih kockazov. To je sramotno, toda kaj se hoče, bedaki se dobijo med vsemi narodi.

Nekaj žensk je šlo nad kompanijske uradnike in njih možje so potem zapustili delo. Šerifi in policaji so bili na delu noč in dan. Kompaniji je predla trda. Bilo je nasilja, tepeža in prelivanja krvi. Upam pa, da ne bo smrtnega slučajja, torej se je vse srečno izteklo. V "Match shopi" bo pa tudi v par dneh štrajk izravnan. Tako že vsaj kaže, ko vam to pišem. Pa tem bo zopet boljše. Toda že pretijo delavci v drugih tovarnah, da bodo zastrajkali. To se bo tudi zgodilo in se bo tako dolgo nadaljevalo, dokler ne bodo kompanije priznale unije in delavskih pravice. To je doba prebujenja za delavske mase. Vseposvodi je velika zmešnjava, toda dobro kaže, in upati je, da nam bo sonce zopet posijalo s svojimi žarki.

Pozdravi!

Poročevalce.

VSAK NEMEC VREDEN

40,000 MARK

V Habelstadtu je na zborovanju narodno-socialističnih zdravnikov govoril predsednik njihove zveze dr. Reiter. Govoril je o važnosti vzgoje v narodno-socialistični državi. Zdravnik mora videti v bolniku človeka, ki za splošnost mnogo pomeni. Zaradi tega nečemo biti v tretjem cesarstvu medicini, temveč zdravstvu, ki mislijo biološko. Človek je mnogo več vreden kakor stvarne vrednote. Človek s polnimi delavskimi možnostmi je vreden 30,000 do 40,000 mark. Če upoštevamo to, pridemo do zaključka, da je stalo leta 1913 v vrednosti 330 milijard mark tvarnih dobrin nasproti vrednosti 2000 milijard mark, ki jo je predstavljal nemški človeški material. Človeška vrednost je za vsako državo neprecenljivega pomena, če gre za ljudi, ki opravljajo koristno delo. V Nemčiji je samo en milijon manjvrednih ljudi, ki ne dajo državi ničesar, temveč ji samo jemljejo.

NAJHITREJŠA DANAŠNJA

PODMORNICA

Čez dva meseca se poda na svoje prvo potovanje okrog sveta nova francoska podmorniška križarka "Surcouf", ki ni samo največji, temveč tudi najnevarnejši vojni brod te vrste na svetu.

"Surcouf" je rezultat najnovejšega razvoja brodogradne tehnike. Njegova dolžina znaša 110 m, širina 13 m, pri prostornini 3000 ton ima akejski radij svojih 20,000 kilometrov, torej polovico zemeljskega obsega. Nad vodo vozi lahko z brzino 20 vozlov, pod vodo pa 11 vozlov in je potemtakem obenem najhitrejša današnja podmornica. Za vožnjo na površju je opremljena ta podmorska križarka z Diesellovimi motorji, v svoji notranjosti pa ima vse mogoče znane in neznanne varnostne naprave, tako da bi je tudi granatni zadetek, če ne bi šlo baš za najtežji kaliber, ne potopil.

Razume se samo po sebi, da mora biti ladja te vrste opremljena, tudi kar se tiče orožja, da skrajnih možnosti. V resnici bi jo lahko imenovali podmorski vulkan, samo da ne blijuva ognja in žvepla, temveč torpede najtežjega tipa. V tem oziru bi se lahko skrite pred "Surcoufom" najbolj razpote podmornice, ki so jih Nemci uporabljali v svetovni vojni. Opremljen je namreč kar s 14 cvetmi za izstreljevanje torpedov in med temi jih je osem vgrajenih v sprednji del, dva sta zadaj in štiri ob straneh. Starih podmornic se je držal nedostatek, da so se morale za znatno izgubo časa šele obračati s kljunom proti sovražni ladji, če so jo hotele potopiti. Pri "Surcoufu" to odpade. Če se mu posreči neopaženo pripluti v sredino sovražnega brodogovja, je skoraj gotovo, da potopi z eno samo salvo najmanj pol tuceta enot. Pri tem je z vsemi mogočimi varnostnimi napravami in s težkim oklopom čez krov sam kar najbolje zaščiten pred nevarnostjo. Niti letalske bombe niti granate lažjega kalibra mu ne morejo do živca, potrebne bi bile že zelo težke granate. A to še ni vse. Na površini se proti letalskim napadom lahko brani z dvema specialnima topovima manjšega kalibra, proti lažjim sovražnim vojnim ladjam pa z baterijami štirih topov kalibra 5.5 cm. Razen tega ima na krovu še majhno vodno letalo.

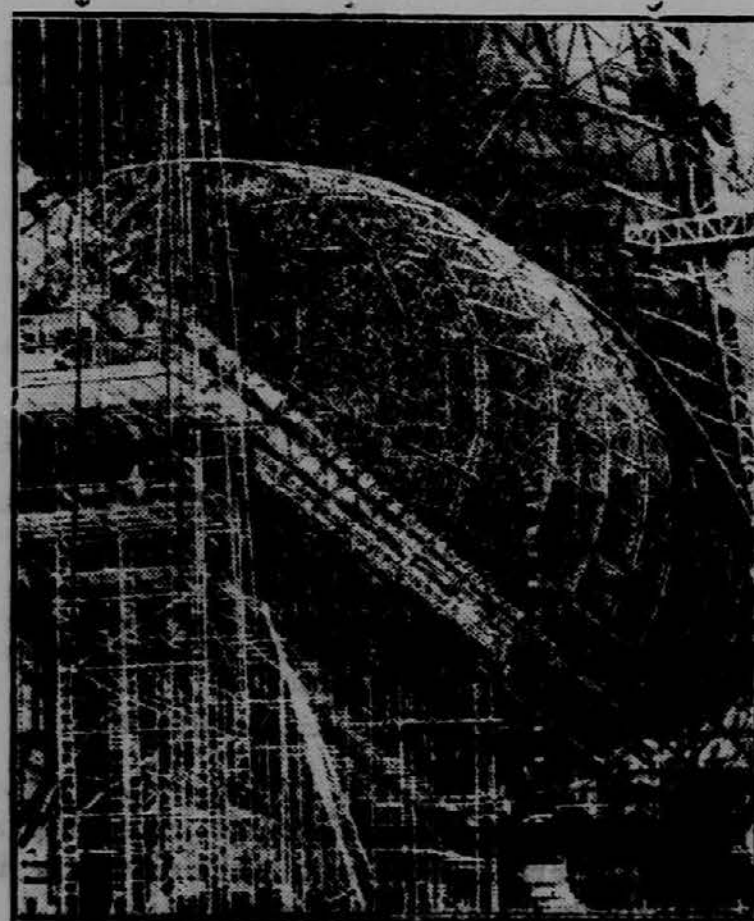
Po svojem potovanju okrog sveta bodo to strašno podvodno trdnjavo uvrstili po vsej priliki v francosko sredozemsko vojno mornarico, a zdaj se vršijo priprave za zgraditev še ene takšne orjaške podmornice. Dve podmornici te vrste bi silo francoske mornarice zelo ojačile, v Sredozemskem morju bi ji dale nedvomno premoč.

ZASTOPNIK NRA V ŽENEVI

Ženeva, Švica, 24. aprila. — Sem je dospel W. G. Waldo ki je pridržen štabu NRA v Washingtonu. Mednarodnemu delavskemu uradu, ki se zelo zanima za NRA, bo dal potrebna pojasnila.

GRADNJA NAJVEČJEGA VODLJIVEGA

BALONA — LZ-129

V Friedrichshafen, Nemčija, gra de najnovejši nemški Zappelin LZ-129, ki bo največji na svetu. Dela nadzoruje znani nemški pilot in inženir dr. Eckener.

AFERE BEOGRAJSKIH

TRGOVCEV

se poleg tihotapstva na škodo mestnega trošarinskega urada izrijo tudi na druga področja, kjer imajo največjo škodo konzumenti. Tako je v kolonialno trgovino Pante Udovičica prišla posebna komisija, ki so jo tvorili kemiki, zdravniki in policijski organ, ter pregledala velike zaloge blaga. Policija je bila namreč obveščena, da trgovci ponareja razna živila. Zaplenili in uničili so po prvem pregledu okoli 300 kg paprike, 200 kg popra in okrog 100 kg cimeta. Preiskava v veliki trgovini se še nadaljuje in bodo najbrž zaplenjene še druge zaloge živil.

VEČ VZROKOV PRILJUBLJENOSTI.

Izmed vseh izdelkov se v Združenih državah uporabi največ cigaret. Ljudje jih počude več kot sto milijonov na leto. V Ameriki, ki je dom tobaka, dajejo kadilci prednost cigaretam pred vsemi drugimi oblikami kaje. In ameriška cigareta, slavna Lucky Strike, je najbolj znana po vsem svetu.

Čemu? — Bo maršiklo vprašal. — Vzrok je več kot dovolj. Eden med njimi je ugotovilo, nastikano na vsakem zavojčku Lucky Strike: "Mešanica najfinjšega turškega in domačega tobaka (temeljčega na originalni Lucky Strike formuli). Povsem nov princip v izdelavi cigaret. "It's toasted".

"Najfinjša vrsta turškega in domačega tobaka" so zbrane iz vseh krajev sveta, kjer pridelujejo izbrani tobak. Ladje, vlaki in trukeci dovažajo tobak v čista, zračna skladišča, kjer se izbrani listi starajo za porabo v Luckies. Toda nekateri tobak je boljše od drugega in nekateri tobaki listi so boljše od drugih. Srednji listi so najmilejši in najbolj brezi za izvrstno kajo. Spodnji listi so pešeni in slabše kakovosti, dožim gornji listi niso dodobra razviti.

Vsled tega uporabljajo za Luckies samo srednje liste. Več kot štiri petine tobake razstigne so odstranjene, ker ne zadoščajo zahtevam Lucky Strike.

"Mešanica, temeljčega na originalni Lucky Strike formuli", pomaga dati Luckies izrazit okus, ki ga nimata nobena druga cigareta.

Ko je ta tobak pravilno postaran in omehčan je prazen "It's toasted". Tega procesa se poslužujejo izključno le za Lucky Strike in je namenjen zaščiti grla.

Za izdelavo Luckies in za njihovo enotnost je v rabi več kot 60 natančnih instrumentov. Potemtakem ni čudno, če so Lucky Strike najbolj priljubljene cigarete na svetu.

Tisti ljudje, ki hodijo za množico, se ponavadi v množici izgube.

Ljubozen je slepa, ljubosumnost ima pa zelene naočnike.

Prelomljeno obljubo je mogoče popraviti, toda znamenja popravila se bodo na nji za vedno poznala.

Pred kratkim je bila v slovenskem Dawntownu velika senzacija.

Od neke se je vzel telegram, da je Suštarej Lojze zadel petintrideset tisoč dolarjev pri irskih konjskih dirkah.

Škoda, da niste videli slavnika-rie v Čalijevem šopu, kako strašno so ga vzljubile.

Ves dan ni bilo drugače slišati kot — Lojze gori in Lojze doli.

On je pa ponosno hodil med njimi in jim pomembno mežikal, češ, tista, ki se mi bo najbolj prilizila, se lahko kaj trošta.

Nekatero so kar avtomobil hoteli imeti od njega, Lojze je pa z besedami tvlikodno delil.

Žal, da sta trajala sreča in bogastvo le en dan.

Pozneje se je namreč izkazalo, da je bil telegram po pomoti poslan na napačen naslov in da je namesto Lojzeja nekdo drugi zadel.

Lepo je pa, če je človek en dan bogat, magari samo po imenu.

Zdaj v šopu ni nič več lepih pogledov in prijaznih besed. Slavnika-rie se kisló drže. Sovrastvo med njimi in blokatorji je pa še bolj naraslo.

8. sv. Tihotapec, 5. dejanj 60

5. sv. Po 12 letih, 4. dejanja 60

Zbirka ljudskih izgovorov:

3. snopč. Mlin pod zemljo, Sv. Neža, Sanje 60

13. snopč. Vestalka, Smrt Marije Device, Marijin otrok 30

14. snopč. Sv. Boštjan, Janaka delica, Materin blagoslov 30

15. snopč. Turki pred Dunajem, Fajla in Neža 30

20. snopč. Sv. Just; Ljubzen Marijinoga otroka 30

Knjigarna

"GLAS NARODA"

216 W. 18th Street

Peter Zgaga

Dosti se govori in piše o sreči. Natančen pojem sreče pa še vedno ni dognan. Kateri človek je naj-srečnejši?

Po mojem mnenju je naj-srečnejši tisti, ki prav ničesar ne pričakuje, pa navzle temu nekaj lepega in dobrega dobi.

Pred sodnikom je stal obtoženeec, o katerem so izjavili zdravniški izvedenci da je blazen.

Državni pravdnik je pa trdil, da je mož sicer nekoliko omejen, da pa ob gotovih prilikah ve, kaj govori in kaj dela.

Vnela se je velika debata med izvedenci in državnim pravdnikom. Izvedenci so svoje dokazoval, državni pravdnik je pa svojo trdil.

Slednjič je državni pravdnik rekel sodniku:

— Gospod sodnik, vprašajte ga kaj, pa se boste prepričali, da je pameten.

In sodnik je vprašal obtoženece:

— Kdo pa ste pravzaprav?

— Jaz sem japonski cesar Mijamura — je odvrnil obtoženeec, ne da bi trenil z očesom.

Državni pravdnik je prebledel. Bil je porazen. Zdravniška izvedenec sta zmagoslavno gledala po dvoran.

Sodnik je nadaljeval:

— O, vi ste japonski cesar. Čast mi je, da vas poznam. Vidite, jaz sem pa kitajski kralj — je v šali dostavil.

Kakšen kitajski kralj? — se je zakrohotal obtoženeec — Ti si čito navaden zabit sodnik, ki ne zna do pet šteti. Ti si osel, ne pa kitajski kralj.

Gospod sodnik — se je oglasil državni pravdnik zmagoslavno — to vam je dokaz, da obtoženeec včas ve, kaj govori.

Obtoženeec je bil seveda obsojen, kako sta se sodnik in državni pravdnik pobotala, ne pove zgodovina.

Kako ste se drznili pomoči vložiti v hišo in krasti?

Gospod sodnik, zadnjič ste mi očitati, da sem bil tako predrzen, da sem kradel pohištvo, edaj mi pa očitate nesramnost, ker sem kradel ponoči. Kdaj pa naj po vašem kradem?

Gospodinja beraču: — Kaj s temi čevlji niste zadovoljni? Moj pokojni mož jih je pa nosil do svoje smrti.

No saj je bil pa tudi že skrajni čas, da je umrl. — je odvrnil berač.

IGRE

Beneški trgovci, Igrokav v 5. dejanj 60

Cyril de Bergerac, Herčna komedija v petih dejanjih. Trdo vezano 1.70

Edela, drama v 4. dej. 70

Gospa z morja, 5. dej. 75

Lokalna igranica, 3. dej. 50

Marta, Semerj v Richmondu, 4. dejanja 30

Ob vojski, Igrokav v štirih slikah 30

Tončkove sajne na Miklavšev večer, Mladinska igra s petjem v 3. dejanjih 60

R. U. R. Drama v 3. dejanjih s predigro, (Čapek), vez. 45

Revizor, 5. dejanj, trda vezana 75

Za križ in svobodo, Igrokav v 5. dejanjih 35

Ljudski odci:

4. sv. Tihotapec, 5. dejanj 60

5. sv. Po 12 letih, 4. dejanja 60

Zbirka ljudskih izgovorov:

3. snopč. Mlin pod zemljo, Sv. Neža, Sanje 60

13. snopč. Vestalka, Smrt Marije Device, Marijin otrok 30

14. snopč. Sv. Boštjan, Janaka delica, Materin blagoslov 30

15. snopč. Turki pred Dunajem, Fajla in Neža 30

20. snopč. Sv. Just; Ljubzen Marijinoga otroka 30

Knjigarna

"GLAS NARODA"

216 W. 18th Street

DENARNA NAKAZILA IZVRŠUJE-

MO TOČNO IN ZANESLJIVO PO

DNEVNEM KURZU

KRATKA DNEVNA ZGODBA

GARDONYI GEZA:

ČUDEN SLUČAJ

Imel sem psa rdeče barve kakor opeka in svilene dlake. Ime mu je bilo Strah. Če se je postavil na zadnje noge, me je izlaskal obilno po licu. Vsekakor sem bil tedaj še le osem let star in za južino sem pogosto dobil kos kruha s presnim maslom.

Jesenskega dne je bil nikdo moji materi poslal lonček medu. Bil je to tako krasen, svetlorumen med! Gotovo so ga bile nabrale čebulice iz samih izbranih cvetlic za svojo kraljico. Dali so mi ga pokusiti kavno žličko. Kakšna slast! — Stopil se mi je na jeziku in čil sem, kako se mi razliva slast po vsem telesu.

Mama mi je rekla, da dobom za južino še več. Za južino bo med! Zdelo se mi je, da je do južine še tako daleč, da je sploh nikdar dočkal na bom. Očena slast mi je še dražila jezik in nos. Zamisljal sem da bi si močnejše predstavil vso sladkost prešlega zaloga.

Naenkrat zaslišim neki šum in k

meni priteče Strah, pes svilne dlake in rdeč ko opeka. Sedel je pred me, uprl vame svoje svetle, umne oči in spregovoril popolnoma jasno in umljivo:

"Pojedel sem med."
Ves iznenaden ga pogledam. Sam pri sebi dejem: napačno sem slišal. Toda psu so se na bradi svetile drobne kapljice medu, in da ne bi dvomil o resnici, je še enkrat izpregovoril:

"Da, tako je... žalibog."
Nato je zbežal.
Iskal sem ga povsod, da bi zvedel podrobnosti o tem zločinu, pa nikjer ga nisem mogel najti. Splezal sem torej do okna jedilne shrambe, se prijel za zarjavelo omrežje in pogledal notri. Govoril je čisto resnico! Celo lonček je ves obiljal.

Ti ljubi Bog, kako žalosten je pogled na posodo medu, ko je vsa obiljana!

V tem se je pravkar vrnil domov moj oče. Šel sem mu nasproti in mu razložil, kaj se je zgodilo z medom.

"To je res čudno," je resno rekel oče. "Še nikoli nisem slišal, da bi pes govoril."

Strah je ležal v svoji kočici. Ko naju je opazil, je skočil in mahajoč s košatim repom, je skakal okrog naju. Pogledim ga po glavi in mu

CESAR in MEŠČANKA

Anamski cesar se je oženil. Ta stvar bi bila za Evropece kolikor toliko brez pomena, če ne bi pomenila preloma z dosedanjim tradicijo v anamski državi. Razmere so se tam v toliko spremenile, da so doslej imeli vsi anamski cesarji harem, tako tudi oče sedanjega cesarja Kai Dasih. Toda že ta je krenil na svojo pot. Da ne bi povzročil spora v svojem harem, ni vzel za ženo nobene izmed svojih ljubic, ki so mu stregle v ljubezni, ampak si je poiskal družico drugje. Sedanjí cesar pa je storil v tem pogledu še velik korak naprej. Bao Dai, tako je ime novemu anamskemu cesarju, je šele 21 let star in je študiral v Parizu. Tam se je seznanil in zaljubil v Francozino, ki je zdaj postala njegova žena.

Nevesta je kljub temu, da je imela francosko državljanstvo, rodom Mongolka. Njena sestra je žena francoskega barona Pierrea Delata. Ko je Bao Dai zasnil nevesto, je moral premagati velike težave. Osemnajstletna Hopa Hao je namreč katoličanka, on pa budist. Zato je zahteval cesar od nje, naj zapusti vero svojih očetov in naj prestopi v njegovo vero. Francozi nje je ta predlog odklonila. Šele Vatikan je presekala gordijski voz zlanjence se zveza na ta način, da je dovolil nevesti prestopiti v budistično vero. Ob istem času pa se je moral cesar Bao Dai obvezati, da bo razpustil harem in napravil konec množičnosti v svoji državi. Bao Dai je na ta predlog pristal. Podpisal so pogodbo, ki določa, da bodo moški potomci Bao Daia in Hlope Hao budistične, ženske pa katoliške vere.

Po podpisu pogodbe je bil poročni obred. Svatbe so se udeležili le najbližji sorodniki ženina in neveste. Cesar in nova cesarica sta bila med poročno ceremonijo oblečena v stara ceremonijalna oblačila in sta pokleknila pred oltarjem svojih prednikov. Svečenik, ki je opravil ceremonijo, jima je govoril o njunih prednikih. Kronanje cesarice je bilo zelo komplicirano. Obred je trajal več dni. Ker je Hlona meščanska hči, je morala sprejeti novo ime kot cesarice. Bao Dai je podelil njeni materi naslov cesarice-matere, babici pa naslov cesarice-babice. Tako je bil sklenjen zakon, ki pomeni za anamsko cesarstvo konec

dem zaupno:

"Daj, govori, in povej očetu brez ovinkov, da si pojedel med."

Molčal je. Še sreča, da je majal samo z repom in ne tudi z glavo. "Tak povej vendar, moj ljubi kužek," ga začnem prosič nagovarjati, "izgovori samo en edini stavček, kakor si preje na vrtu, kajti inace bodo še mislili, da sem med polizal jaz!"

Nič ni odgovoril. Delal se je nemega. Ta podli, grdi pes!

"Ne jezi se," je dejal oče, "nič zato, če noče govoriti: kdor je pojedel med, tega bo bolel želodec!"

Oče je imel prav. Čudno je bilo samo to, da želodec ni bolel psa, ki je pojedel med, ampak — mene...

PUJEVE ZAKONSKE TEŽAVE

Veliki politični dogodki na Daljnem vzhodu, ki so posadili regenta Puyja na cesarski prestol Mandžutikua, pripravljajo v življenju tega moderno vzgojenega vladarja veliko krizo. Puy je davno ni več samec. Ima ljubko ženo, ki je zdaj stara 25 let. Krščena je na ime Elizabeta in je postala po zadnjem kronanju Puya cesarica Mandžutikua. Pujeva družica izhaja iz stare mandžuarske roduvine. Odrasla je na Kitajskem in je zelo dobro vzgojena, tudi če se njena vzgoja meri z evropskim merilom.

Poznavalec razmer na mandžutikuoškem dvoru pripoveduje, da kaže cesarica Elizabeta naravnost presenetljivo slikarsko nadarjenost. Ima pa drugo veliko, nepopravljivo napako: nima otrok. Ta nedostatek, ki doslej ni motil Puyjeve zakonske harmonije, utegne postati usoden za nadaljnjo skupno sožitje mandžutikuoškega kraljevstva par. Japonci, ki so posadili Puya na prestol nove države, si namreč ne želijo samo cesarja, ampak tudi dinastijo. Zato so japonski svetovalci Puyu nasvetovali, naj se ožre po drugi ženski, kar je po kitajskih nazorih ne le dovoljeno, marveč naravnost obvezno. Pujeva žena se je pravno uprla temu, da bi trpela poleg sebe še drugo žensko, ki bo jo prej ali slej izrinila s cesarskega prestola. Elizabetina mati, starejša, toda zelo energična dama, podpira svojo hčer na celi črti. Japonci se seveda ne ozirajo mnogo na to in prigovarjajo cesarju čedalje bolj, naj si izbere drugo ženo, ki jo bo našel najlažje v kakšni japonski plemenitaški rodbini.

Puy je tedaj v največji dilemi, kajti po vesteh z Daljnega vzhoda, zelo ljubi svojo ženo, poleg tega pa ni nič kaj naklonjen zvezi z Japonci. V njem živi tudi tradicija, ki je zelo nasprotna mešanju kitajskega rodu z japonsko raso. Japonci pa močje odnehati in tako upajo, da bodo slednjič le pregovorili Puya, da bo vzel za ženo kakšno japonsko princeso. Baj je že dogovorjeno tozadevno potovanje Puya na Japonsko, odkoder se bo vrnil v prestolnico Hsingking z novo družico in gosposinjjo.

harem in prelom z dosedanjim tradicijo ter prvi korak v dobo civilizacije po evropskem vzoru.

TRDOVRATNI SESTRI

Na sliki vidite sestri Saro in Kate iz Cedar Hill, ki sta odločno izjavili, da ne sme kompanija postaviti telefonskega droga na njuno zemljišče. Kompanija ga je pa vseeno postavila. No, sestri sta šli in ga odhagali. Zadeva bo prišla pred sodišče.

DVE SIROTI

Spisal A. D. ENNERY

134

— Skratka, če bi obstojal moj delež iz vaše paštete in iz posestva, ali ne mislite, da bi mu dala mlada zaročenca tisočkrat prednost pred vsemi drugimi? Ali ne mislite, da bi stavo stavili?

— Seveda bi jo dobili, gospod Picard... Samo malo zmotili ste se morda... Razumel bi pašteto v posestvu... toda posestvo v pašteti... Ne, ne... tega sploh ne razumem... — No, dobro, prijatelj, izrazim se jasneje in razumeli me boste.

Izročil je Balandieru pismo, namenjeno vitezju de Vaudreyu, rekoč:

— Posestvo je tu...
— Torej... to je...
— To je darilna listina moji nečakinji.
— Več ne potrebujem... Zdaj pa že razumem... Uganil sem vašo misel... Listino hočete skriti... v... Ze razumem... Pašteta v posestvu... to se pravi... ne, posestvo v pašteti... Da, gospod Picard, da, vaš prispevek bo sam odtehtal sto drugih, in stava je dobljena.

— Nobenega dvoma ni o tem, toda hotel bi... rad bi, da bilo presenečenje popolno... Rad bi, da bi se ne pokazalo moje darilo takoj, čim odprto pašteto...

— Nič lažjega, gospod Picard; spraviva listino v dober pergament in namestu, da bi jo položila na vrh paštete jo položiva v sredino... To je takoj narejeno.

In tako je Balandier tudi storil.
— Ko je prišla določena ura, je Picard najel izvožka in oborožen s šestimi steklenicami dobrega vina in slavno pašteto se je napotil k svojemu prijatelju Rumignacu.
Ječar je že komaj čakal njega, staro vino in pašteto.

Vemo, da je prebrisani Picard natvezil ječarju, da ga vitez nima posebno rad, ker baje ve, da je Picard globoko udan svojemu prvemu gospodarju, policijskemu ravnatelju.

Da bi se mu naklep posrečil, je moral Picard ohraniti ječarjevo zaupanje.

Zato je z njim znova popival in sicer še bolj, ker mu je boljše dišalo drago vino, ki naj bi ga Rumignac shranil. In videč, da je ječar že dovolj razgret, je dejal:

— Zdaj gre za to, da pripravite viteza tako daleč, da sprejme mojo pašteto.

— In nečete, da bi mu povedal, da mu jo pošiljati vi?

— Smatra me za svojega sovražnika, vam pravim; toda med mojimi sorodniki je lepo dekle...

— Ah, eigan! — je vzdihnil Rumignac že močno pijan.

— Dragi Rumignac, — je dejal Picard resno, — saj sem že rekel, da gre za mojo sorodnico, za dekle iz rodbine Picardov.

— Res je, oprostite, gospod Picard, — se je opravičeval ječar.

— To dekle, ki je moja nečakinja, je tudi sodojenka gospoda viteza.

— Njegova so...

— Da, sodojenka, gospod Rumignac; gospod vitez ima v žilah kri... to se pravi ne, mleko Picardov, in kot sodojenec je vitez de Vaudrey zelo naklonjen moji nečakinji; ljubi jo nežno, mojo nečakinjo, in če mu poročete, da ga ona prosi, naj sprejme in poje to poslastico, sem prepričan, da se bo dal pregovoriti.

— Torej mu pa poročem...
— Recite mu, da mu pošilja pašteto dekle, ki ga neizmerno ljubi, njegova sodojenka, gospodična Henrika.

— Henrika...
— Gospodična Henrika Gerardova... moja nečakinja.

— Velja gospod Picard, takoj grem k jetniku. Upam, da se bova kmalu videla.

— Bognie, priseči bi ne mogel, — je odgovoril Picard na videz ravnodušno... K večjemu če bi mi gospod grof naročil, naj osebno izročim njegovemu nečaku pismo... — Osebnost to ni baš navada, — je pripomnil Rumignac.

— Mislite?

— Pisma pošiljajo navadno guvernerju Bastille, ki jih izroča jetnikom sam ali pa po svojih uradnikih.

— Navadno že mogoče; toda navadno ne piše jetnikom policijski ravnatelj.

— To je res.

— In če bo hotel gospod grof sam pisati svojemu nečaku, kakor je hotel davi...

— To bo prav lahko storil; zadostuje, da je na pismu pečat gospoda policijskega direktorja.

— Ah, zadovoljal bi pečat... to si velja zapomniti, — je zamrmral sam pri sebi Picard, ki je hotel na vsak način priti do zaprtega viteza.

Na glas je pa pripomnil:

— No, dragi Rumignac, sporočil bom gospodu grofu vaše opozorilo in... če bo hotel pisati vitezju... se bova ravnala po vaši želji.

Picard je odgovoril te besede nekoliko ironično.

Picard je odhajal ves srečen, kajti zdaj ni več dvomil, da bo Roger zvedel za vsebino pisma, skritega v pašteto.

— Če ni še ob pamet, — je razmišljal stari sluga, — če mu ljubezen še ni zastrla razuma, bo vse razumel... A ko prečita pismo, bo spoznal, da neprestano mislim nanj in na to drago bitje.

Vrli Picard je bil ginjen v dno duše vedno, kadar je mislil na Henriko, zlasti če je vedel, kako velika nevarnost preti ubožici.

Globoko je vzdihnil in nadaljeval:

— Da... zvedel bo, da mislim na rešitev nesrečnice... in da bova po njegovi osvoboditvi dva, da se bova borila proti ječarju, vojakom in policijskemu ravnatelju...

Čim je stopil Picard na ulico, mu je zapihal v obraz hladen vetrič in to je spravilo njegove misli za silo v red.

Predno je zavil v ulico Saint Antoine, se je ozrl na trdnjavo. Povzdignil je oči in zaspetal:

— Usmiljeni bog, ki ne moreš dovoliti, da bi bila zavržena ljubezen dveh mladih ljudi zato, ker ne pripadata istemu družabnemu razredu...

Za hip je obmolnil, potem pa nadaljeval:

— Dobro! Glej, postal sem že revolucionar... Pridružil sem se tistim prismuknjelim filozofom, ki... ki jih... tristo vragov! Ti gotovo ne bodo slabo sodili o tem, da se je plemič de Vaudrey zaljubil v šiviljo!... No, torej ti modrijani imajo v sebi gotovo nekaj dobrega...

In govoreč tako sam s seboj, se je napotil Picard v mesto.

VII.

Rumignac si je čestital, da se je seznanil s slugo, ki je užival tako veliko zaupanje svojega gospodarja.

— Tristo vragov! — je vzdihnil, pripovedujoč vse svoji ženi, — to je vendar imenitno srečanje in ne stane mnogo. Storitim dovolj, — je pripomnil, — če prinesem od časa do časa kak priboljšek svojemu jetniku.

Prava reč, to mi je tako kot popiti čašo vina... tega izbornega vina, — je nadaljeval gladeč steklenice, ki jih je žena zapirala v omaro.

— Tem lažje, žena, ker je ta vitez kaj čuden jetnik; saj ga je policijski ravnatelj posebej priporočil in guverner sam ravna z njim zelo obzirno, a častniki vidijo v njem moža, ki ga morajo spoštovati.

(Dalje prihodnjič.)

Ljubiteljem leposlovja

Cenik knjig vsebuje mnogo lepih romanov slovenskih in tujih pisateljev. Preglejte cenik in v njem boste našli knjigo, ki vas bo zanimala. Cene so zelo zmerne.

Knjigarna "Glas Naroda"

CERKVENE PESMI:

Domači glas. Cerkvene pesmi za mešan zbor	1.
Priložnostne pesmi za cerkevne in društvene slavnosti	60
13 mešani in 3 moški zbori — (A. Grum)	1.
V pevalnični noči. (H. Sattner)	1.
12. Tantum Ergo (Premr)	50
Mašne pesmi za mešan zbor — (Sattner)	50

NOTE ZA CITRE:

Košljaki: Poduk v igranju na citrah, 4 zvezki	20
Buri pridejo, koračnica	20

NOTE ZA TAMBURICE:

Slovenske narodne pesmi za tamburški zbor in petje. (Bajuk)	1.
Na Gorenjském je fitno	1.

Naročilo s Money ordrom pošljite na:

KNJIGARNO "GLAS NARODA"

216 West 18th Street

NEW YORK, N. Y.

MARIJA

ROMAN IZ
ŽIVLJENJA

ZA "GLAS NARODA" PRIREDIL: I. H.

15

To je bilo s upanje, katerega se je oklepala. In čim bolj to premišljuje, tem bolj se ji je zdelo verjetno, da bo našla pristan. Upanja ni izgubila in Dewalla se ni hotela vznemirjati s sporočili, da je pristan izgubila. Medtem je že tudi vzel iz kovčgov očetove stvari in je vse obesila in položila v omaro. Oče je bil miren in pripravljen na vse in tudi Marija je bila bolj pomirjena.

Tako naglo poteče čas do očetove operacije. Predno so ga odpeljali v operacijsko sobo, se še iskreno poslovita in nato Marija z mraznim nemirnim čaka, da bi bilo vse končano.

Neprestano sklepa svoje roke k vroči molitvi. Sedaj ni mislila na nič drugega kot, da bi oče zopet ozdravil. In saj ta želja se ji je izpolnila.

Operacija je prav dobro izpadla. Bolnik se je počutil dobro in prišli niso nikaki zapletitaji in s šabe posledice. Mariji je bilo dovolj ostati pri njem in razumna je bila dovolj, da ga ni vznemirjala s svojimi zadevami.

Pri bolniku je bila tudi dan in noč bolniška strežnica, toda Marija je bila sva vedno pri očetu, kadar je morala strežnica k počitku. Dva tedna po operaciji je mogel oče za eno uro vstati. Bil je sicer še nekoliko slab, toda vendar ga je navdajal prijeten občutek, da bo sedaj zopet vse dobro in da bo zopet mogel delati.

Dr. Buchwald je svoji tvrdki poslal brzojavko, v kateri naznaja, da je njegova operacija srečno potekla in da bo v treh tednih mogel nadaljevati svojo pot.

Čim bolj se je oče počutil, tem bolj je zahteval od Marije, da se giblje na prostem. In tako je mogla, ker je izvedela, da je parnik s katerim je prišla iz Japonske, zopet prišel v pristanišče, brez vsake težave dobiti nekaj prostega časa. Bolniška strežnica je prosila, da za časa njene odsotnosti ne zapusti njenega očeta, ker se mora dobro izprehoditi.

Oče je prosil, da naj bo previdna in da naj pomisli, da se ne nahaja v Švici, temveč v tuji deželi, kjer ji preti mnogo nepoznanih nevarnosti. Naročal ji je posebno, da svoje plave lase skrije pod klobuk in ker ga Marija radovedno pogleda, ji pravi, da so v tem mestu dekleta s plavimi lasmi v mnogo večji nevarnosti kot druge. Marija mu obljubi, da bo kodila samo po obljubljenih krajih in oče jo pusti iti.

Marija si na prvem vogalu najame avtomobil in šofarju naroči, da jo pelje v pristanišče. Za obisk parnika je hotela imeti kar največ časa.

Na parnik pride brez kake nevarnosti in takoj vpraša po kapitanu.

Ko stoji in čaka na kapitana, pride mimo stewardka, ki je prišla Miss Vauthamovi pristan. Ko zagleda Marijo, se nekoliko prestraši, toda se naglo ožunači, pristopi k Mariji, ki jo je prijazno nagovorila.

Stewardka ji v svoji zbežanosti pripoveduje, da bo ostala na parniku kot stewardka samo še do konca leta in da bo nato s svojim možem odšla v San Francisco brivnico. Marija je želi vso srečo. In ker ravno pride steward, katerega je poslala h kapitanu in ji sporoči, da bo kapitan še četrte ure zaposlen, nato pa da ga bo veselilo sprejeti jo, se Marija sponja, da je ravno ta stewardka poopravljala njeno kabino. Mogoče je kaj vedela o pristanu. Zato jo vpraša:

— Gospa, mogoče mi morete dati neko pojasnilo. Prišla sem na parnik, da poizvem, ako je bil mogoče v moji kabini najden kak pristan. Zjutraj jutro, ko sem bila na parniku, se mi je izgubil.

Nato stewardki pripoveduje, kako je pristan z drugim nakitom položila na mizo in v kakem stanju je našla nakit, ko se je zopet vrnila iz kopalnice v kabino.

Stewardka navidezno zelo pozorno poslušala in pri tem ji srce skoro slišno utripa. Saj je dobro vedela, kje je ostal pristan. Toda nevedno vpraša:

— Ali je bil kak dragocen pristan, milostljiva gospica?

Marija globoko vzdihne.

— Za koga druga mogoče ne bi imel velike vrednosti — toda — meni je nenadomestljiv. Na njem visi vsa moja življenjska sreča, zato si tako želim, da ga zopet dobim.

Marija zopet vzdihne.

— To mi morete verjeti. Pristan pravzaprav ni bil moj, nekdo mi ga je zaupal. In — če mi ga sedaj ne morem vrniti — potem — potem ne vem, kaj se bo zgodilo, kajti pristan je prav posebnega pomena — sestoji iz orlove glave s peruti, ki tvorijo obroč. In v glavi tičita kot oči dva zelena kamna, smaragda, ki menda nista mnogo vredna. Rada dam dvojno vrednost kot plačilo onemu, ki mi ga vrne.

Stewardka je dobro opazila, koliko je bilo Mariji ležeče na tem pristanu in naenkrat prične dvomiti o tem, kar ji je Miss Vautham pripovedovala o stvari. Ali je bilo mogoče s celo zadevo vse drugače?

Toda prisezla je, da ne bo ničesar izdala o pristanu in kar je bila v zvezi z njim. Svoje prisege je bila odvezana samo tedaj, ako bi jo obdolžili, da je pristan vkradla. Skoro si je želela, da bi jo Marija obdolžila tatvine, da bi se mogla odkrito izpovedati, kaj se je zgodilo. Toda Mariji ne pride na misel, da bi tej stewardki zaupala tatvino.

Stewardka pa zmaže v glavo in pravi:

— Prav rada bi si zastužila tako plačilo, gospica Buchwaldova, žal — da — žal, pristan ni bil najden, drugače bi o tem prav gotovo izvedela. O takih stvari se takoj splošno govori po parniku.

Žalostno gleda Marija pred se.

— Edino moje upanje je bilo, da bi mogoče kdo našel pristan. Zelo težko mi je prisrčen, da temu ni tako. In sedaj bom prosila gospoda kapitana, da pusti še enkrat preiskavati to kabino. Mogoče je pristan padel v kak kot, kjer ga ni nikdo opazil. Moj Bog — no, ram ga najti — drugače —

Dalje ne more več govoriti, kajti solze so ji zadržale besedo.

Stewardka je žalostno gledala ter si misli: — Samo ko bi me hotela obdolžiti, da sem vkradla pristan. Potem bi saj mogla govoriti.

To pa se seveda ne zgodi Stewardki je bilo tako hudo pri srcu, da se ne bi bila nikdar pustila podkupiti, četudi je še tako potrebovala denar, ako ne bi bila prepričana, da gre samo za stavo. Kaj je tedaj Miss Vautham nameraval s tem pristanom? Za čalo je Amerikanko ta stava vendar veljala visoko vsoto. Toda tako bogati ljudje imajo večsili čudne navade. Pomilovaje in v zadregi gleda stewardka Marijo.

— Tako mi je žal, gospica Buchwald, da vam ne morem pristan dati v roke. Toda kabino moremo še enkrat natančno preiskati. Kapitan bo seveda to dovolil, saj bo takoj tukaj.

(Dalje prihodnjik.)

OBTOŽENA UMORA LASTNE SESTRE

III.

— Na kakšne zneske so se glasi-

sile?

— Tega ne vem. Samo v knjižici Ljudske posojilnice, ki se je glasila na moje ime, je bilo zapisanih 30.000 Din. Knjižice so ležale doma v skrinji pod peritom, ali pa smo jih imeli v kasi, v nekakšnem zaboju, ki smo mu tako pravili.

— Ali sta bili skrinja in kasa zaprti?

— Po navadi jih nisem zaklepala, ključ pa so bili v obeh. Kdo bi jih tudi jemal, saj smo bili pri hiši vsi kakor eden! Z možem sva Ančka vse zaupala. Zares, vsi smo bili kakor eden, zato so ji ljudje tudi zavidali.

— Ali ste kdaj dvignili v Novem mestu kaj denarja?

— Septembra ali oktobra sem bila lani dvakrat v Novem mestu. In sem vzela iz Mestne hranilnice 500 ali 1000 Din, ki smo jih potrebovali za opeko. Prodali nam jo je Avsee iz Gotne vasi.

— Ste bili tudi kdaj v Ljudski hranilnici?

— Tudi tam sem hotela dvigniti tisočak, pa so mi dali le 200 dinarjev, češ, saj imate denarja dovolj doma! Pozneje pa nisem bila več v posojilnici, prej pa večkrat. Doma v kasi smo imeli menda 600 prihranjenih dinarjev in nekaj sbranine, drugače pa ničesar. Ko so me odpeljali z doma, sem vzela s seboj 200 Din. Kar je še ostalo, so sedaj gotovo že drugi pobrali. Doma sem denar po navadi rabila jaz, dajala sem ga tudi sestri za meso. Ob nedeljah je hodila k maši v Novo mesto in je nato v Kandiji pri mesarju Tomen jemala meso, drugod pa še druge stvari.

— Ali je bila sestra zelo pobožna?

— Da, pa tudi midva z možem sva verni. Vsako nedeljo smo hodili k maši in vsak mesec k spovedi.

— Ali je bilo pri hiši kaj čaršopsov?

— Moj mož je bil naročen na "Domoljuba".

— Ste ga tudi vi kaj brali?

— Ne, zmirom ga je sam prebiral.

— Pa ste kaj brali o Malijevem umoru?

— Brala nisem, povedal pa mi je o tem vaščan Fran Avsee, ko sva šla skupaj v vinograde. Tudi on me je takrat vprašal, če sem kaj čitala o tem umoru. Ne, sem mu dejala, Avsee je večkrat pri nas pomagal.

— Kako pa je bilo drugače pri hiši? Kdo je imel ključe?

— Ančka je imela po navadi pri sebi ključe od kleti. Če smo kdaj delali na njivi in me je žejalo, mi jih je dala, da sem šla po pižajo. Sestro sem imela rada. Saj sva zmerom skupaj delali. Tudi tisti večer, ko so jo potem ubili, sva šli skupaj v hlev, ker se je Ančka zmerom bala in ni zvečer nikoli sama šla iz hiše.

— Čemu pa ste šli v hlev?

— Treba ga je bilo zakleniti. Ančka je dala kobilici se narve, nato pa je zaklenila hlev in se sklenjen. Ključe je odnesla v kuhinjo. Hišo smo vselej skrbno zaklenili. Svoj čas je bila večkrat odprta, pa so cigani vedno kaj odnesli. Franek je bil naglušen, pa jih ni slišal.

— Kako pa je bilo tisto nesrečno sredo zvečer?

— Še prav dobro se spominjam, kako sva bili s sestro v hlevu. Ko je popravila in zaklenila hlev in stopila v hišo, sem zaprla vezna vrata in jih zapeljala.

— Ali jih niste zaklenili?

— Ne, nisem si mislila, da bi lahko kdo šel ven.

— Pa drugače niste zapazili nič sumljivega? Na primer lestve na zadnji strani hiše?

— Ne, nisem videla, da bi bila lestva prislonjena, na zid. Deseta je bila ura, ali enajsta, ko smo šli spat. Sestro sva bili v hiši.

— Pa niste čuli nikakega sumljivega ropota?

— Ne, nič nisem čula, čeprav dobro slušim.

— In si ne morete misliti, kdo bi bil vdrl v hišo in kako? Kako je mogel morilec razdreti streho?

— Ne, tega si pa res ne morem misliti. Jaz mislim, da je zvečer skozi streho in potem prišel po stopnicah gori v vežo. Toda gotovo ga je slišala, ko je prihajal dol, ter je zato šla pogledat v vežo. Tam jo je potem s sekro pobil.

— Kako pa, da luč ni bila na tleh, ampak na stolu? In sekira?

— Menda je Ančka postavila luč na stol, da bi bolje videla. Sekira pa je bila po navadi na stopnicah in jo je morilec zlahka našel. Morda je imel električno svetilko s sabo in si je avtil, ko je šel s podstrešja po stopnicah v vežo.

— Kako pa je prišla konjska odeja na lestev?

— Tistega večera je nismo spravili kakor po navadi v hlev, sicer pa ne vem, kdo jo je spravil tja.

— Bila sem, nadaljuje obtoženka, ko sem na tleh zagledala svojo sestro umirajočo, popolnoma zmedena (obtoženka joče). Sem jo dvignila in polila po obrazu z vodo, dasi sem s tem pospešila njeno smrt. Imela je odprta usta in ji je voda tekla v usta. Na podstrešje sem skočila, ko je bil mož v hiši in je mož sestro namesto mene držal. Šele nato je šel mož k vežnim vratom, namenjen da bi klical na pomoč, jaz pa sem mu rekla, naj miruje. Meni se je zdelo, da sem na temnem podstrešju bolj varna kakor na čisti in tam sem ostala 10 minut, ne pa kakor sem izpovedala v preiskavi, pol ure. Ne morem videti krvi in ne morem zaklati niti piščane! Da sem smela na tleh ležati sestro, hane ter ji dala v veži na mizo — zakaj sem to napravila — ne vem. Slišala sem da pri mrtvih sorodnikih tako delajo. Tudi je res, da sem vzela ročno torbico, v kateri so bili ključi od hiše v Žabji vasi, in jo dala v skrinjo, ker je

CENA DR. KERNOVEGA BERILA JE ZNIZANA

Angleško-slovensko

Berilo

ENGLISH SLOVENE READER
STANE SAMO

\$2

Naročite ga pri —

KNJIGARNA 'GLAS NARODA'
NEW YORK CITY
216 WEST 18th STREET

bil notri moj denar, pa tudi iz razloga, ker so bili ključi iz hiše v Žabji vasi, kamor sem hotela po obleko. Če tega nisem izpovedala pred preiskovalnim sodnikom, je bilo zato, ker sem bila prestrašena in nisem vedela, kako naj govorim, da bo bolj prav. Takisto sem hotela iti v mesto, da poskrbim za pobrob. V zaporu nisem hotela kljub pozivu k velikonočni spovedi, ker sem bila med samimi moškimi. Tudi sem se zrekla pred preiskovalnim sodnikom, ko sem izjavila, da sem imela denar pred aretacijo in da sem ga posodila, pa ne vem komu. Posodila sem 100 Din nekemu Košmerju iz Vasiškega Slatenka lani ali predanskim. Napila pa sem se takrat zata, ker mi je bilo bridko pri duši. Sva sem v klet in piča iz zelene "flaše" kar tako brez kozarca. (V dvorani je zavladala dobra volja. Obtoženka pa ihti. Nato nadaljuje):

— Sicer sem si pa že prej mislila, da se bo nekaj zgodilo in tudi oni večer sem bila v strahu. Od kar sem našla spomladni ono sekuro, sem bila vedno polna slutenj in sem vedno pripravila krmo zvečer, da mi ni bilo treba iti zgodaj zjutraj ponoči. Res pa je, da sem takrat zvečer, ko se je vrnil moj mož iz veže, češ da nima kredita v kleti, rekla, naj mojo sestro hudi vzame in da bi jo morala ukleti. Mož me je za to besede okregal (obtoženka joče). Res ne vem, kaj to pomeni. Po moji sodbi sestra tega ni slišala, ker je bila v družinski sobi.

Dr. Globnik predlaga, da se potem lokalnega očeta sodni dvor sam prepriča na listu mesta glede prostora, kjer je bil izvršen umor, ker se tega ne da popisati, temveč ga je treba videti.

Kobe Marija je poslala izjavno listino, da je služila pri Rormanovih poldrugo leto, bila je pri hiši za dekle in blapea, za vse. Ana Gorsetova se je večkrat hudovala zaradi Uršine pijanosti in večkrat sta se spri. Urša se je napila in ležala brez vsake jedi po tri dni. Ana pa je bila zelo skopka, česar o Urši ne more reči. Stari Rorman je imel Ano rajši, a tudi Uršo je imel rad, kadar je bila trezna.

Taborski Fran, posestnik in gostilničar v Selih pri Ratežu, je izjavil: Prej sem zahajal v hišo večkrat, ker je bil strie gospodar. Bili smo tudi mejaši v vinogradu, zato smo se pozneje večkrat videli. Ker pa se mi je biša zdela podobna jetnišnici, ker so jo vedno zapirali, nisem več zahajal tja. Enkrat sem prišel mimo, ko je obtoženka padla s kozoka. Poklical sem moža, ki je rekel, naj jo pustim, da se bo že pobrala, ker je pijana. Jaz sem misli, da se je hotela obesiti. Strie Rorman mi je tudi trikrat v bolnici dejal: da mu je Ančka oni večer rekla, da bo Ančka ubita.

(Dalje prihodnjik.)

Knjige Vodnikove Družbe

lahko že SEDAJ naročite za prihodnje leto. Naročnina, ki znaša \$1.50.

lahko podlize nam, in kakor hitro bodo knjige izšle, jih dobite po pošti.

Ako čakate take dolgo, da knjige izidejo, morate plačati znanje \$1.50.

KNJIGARNA 'GLAS NARODA'

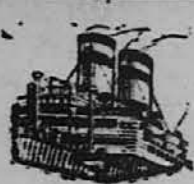
216 West 18th Street, New York, N. Y.

SLOVENIC PUBLISHING CO.

TRAVEL BUREAU

216 WEST 18th STREET NEW YORK, N. Y.

PIŠITE NAM ZA CENE VOZNIH LISTOV, REZERVACIJO KABIN, IN POJASNILA ZA PO-TCVANJE

V JUGOSLAVIJO

Preko Havre
NA HITREM EKSPRESNEM PARNIKU

PARIS

28. APRILA

19. Maja — 9. Junija

ILE DE FRANCE

5. Maja — 26. Maja

CHAMPLAIN

12. Maja — 2. Junija

NIZKE CENE DO VSEH DELOV, JUGOSLAVIJE

Za pojasnila in potne liste vprašajte naše pooblaščenega agenta

Slovenic Publishing Co.

TRAVEL BUREAU

216 West 18th St., New York City, N. Y.

FRENCH LINE

SHIPPING
NEWS

ČLOVEK NE ŽIVI SAMO OD

KRUHA

Rastlinojedeji so med ljudmi v ogromni večini, pri čemer je še upoštevati, da se hranijo tudi mesojedeji pretežno z rastlinsko hrano, saj je meso razmeroma drago. Med vsemi rastlinami, ki rabijo za hrano, je riž na prvem mestu, saj je glavna in marsikje tudi skoraj edina hrana 420 milijonom Kitajcev 325 milijonom Hindujcev, 75 milijonom Japancev in mnogim milijonom Turkov. Malajcev in drugih azijskih ljudstev, ne gleda na pomen, ki ga ima riž za evropsko in ameriško kuhinjo.

Riž pa ni tako redilen kakor živalske beljakovine, zato preti človeštvu, ki se hrani z njim, vedno nevarnost premajhne namiritve. Samo soja bi lahko nadomestila meso. Soja je že tisočletja poleg riža glavno živilo Kitajcev. V tej deželi skrajne skromnosti živi 420 milijonov ljudi skoraj izključno od riža in soje, ki jo tudi melejo v moko in rabijo za kruh. To živilo ima za evropske jezike seveda nekam preoljnat okus.

Le za četrtino manj nego riža pridelajo ljudje krompirja, a samo okroglo 500 milijonov dvojnih stotov ga porabijo za svojo hrano (predvsem v Evropi), več nego polovico pa za živalsko krmo, ostalo za izdelavo spirita, krompirjeve moke in v industrijske namene. Veliko več pa porabi človeštvo za svojo prehrano pšenice, namreč več nego milijardo dvojnih stotov, isto-toliko pridelava riž, ječmena in ovsa, ki pa jih gre velik del za krmo živalim. Koruza, ki jo pridelajo približno toliko kakor pšenice, je eno najvažnejših živil zlasti v vročih deželah.

Produkti, ki smo jih doslej navedli, se dade še kolikor toliko statistično ugotoviti, imamo pa druga živila, ki jim ne moremo množično dati približno določiti, n. pr. banana, ajdo, proso ki so za mnogo ljudstva važnejša od kruha. A človeštvo ne živi od samega kruha. Po neki cenitvi porabi letno n. pr. 7 milijonov dvojnih stotov olivnega olja. Na 200 milijonov dvojnih stotov cenijo porabo rib, a ta številka ni točno določena. Samo ob evropskih obalah nalovijo vsako leto n. pr. 10 milijard slankov. Jajca so zelo važno živilo in za kравje mleko računajo, da ga letno porabimo za 4 milijarde dvojnih stotov.

Produkti, ki smo jih doslej navedli, se dade še kolikor toliko statistično ugotoviti, imamo pa druga živila, ki jim ne moremo množično dati približno določiti, n. pr. banana, ajdo, proso ki so za mnogo ljudstva važnejša od kruha. A človeštvo ne živi od samega kruha. Po neki cenitvi porabi letno n. pr. 7 milijonov dvojnih stotov olivnega olja. Na 200 milijonov dvojnih stotov cenijo porabo rib, a ta številka ni točno določena. Samo ob evropskih obalah nalovijo vsako leto n. pr. 10 milijard slankov. Jajca so zelo važno živilo in za kравje mleko računajo, da ga letno porabimo za 4 milijarde dvojnih stotov.

Produkti, ki smo jih doslej navedli, se dade še kolikor toliko statistično ugotoviti, imamo pa druga živila, ki jim ne moremo množično dati približno določiti, n. pr. banana, ajdo, proso ki so za mnogo ljudstva važnejša od kruha. A človeštvo ne živi od samega kruha. Po neki cenitvi porabi letno n. pr. 7 milijonov dvojnih stotov olivnega olja. Na 200 milijonov dvojnih stotov cenijo porabo rib, a ta številka ni točno določena. Samo ob evropskih obalah nalovijo vsako leto n. pr. 10 milijard slankov. Jajca so zelo važno živilo in za kравje mleko računajo, da ga letno porabimo za 4 milijarde dvojnih stotov.

Produkti, ki smo jih doslej navedli, se dade še kolikor toliko statistično ugotoviti, imamo pa druga živila, ki jim ne moremo množično dati približno določiti, n. pr. banana, ajdo, proso ki so za mnogo ljudstva važnejša od kruha. A človeštvo ne živi od samega kruha. Po neki cenitvi porabi letno n. pr. 7 milijonov dvojnih stotov olivnega olja. Na 200 milijonov dvojnih stotov cenijo porabo rib, a ta številka ni točno določena. Samo ob evropskih obalah nalovijo vsako leto n. pr. 10 milijard slankov. Jajca so zelo važno živilo in za kравje mleko računajo, da ga letno porabimo za 4 milijarde dvojnih stotov.

Produkti, ki smo jih doslej navedli, se dade še kolikor toliko statistično ugotoviti, imamo pa druga živila, ki jim ne moremo množično dati približno določiti, n. pr. banana, ajdo, proso ki so za mnogo ljudstva važnejša od kruha. A človeštvo ne živi od samega kruha. Po neki cenitvi porabi letno n. pr. 7 milijonov dvojnih stotov olivnega olja. Na 200 milijonov dvojnih stotov cenijo porabo rib, a ta številka ni točno določena. Samo ob evropskih obalah nalovijo vsako leto n. pr. 10 milijard slankov. Jajca so zelo važno živilo in za kравje mleko računajo, da ga letno porabimo za 4 milijarde dvojnih stotov.

Produkti, ki smo jih doslej navedli, se dade še kolikor toliko statistično ugotoviti, imamo pa druga živila, ki jim ne moremo množično dati približno določiti, n. pr. banana, ajdo, proso ki so za mnogo ljudstva važnejša od kruha. A človeštvo ne živi od samega kruha. Po neki cenitvi porabi letno n. pr. 7 milijonov dvojnih stotov olivnega olja. Na 200 milijonov dvojnih stotov cenijo porabo rib, a ta številka ni točno določena. Samo ob evropskih obalah nalovijo vsako leto n. pr. 10 milijard slankov. Jajca so zelo važno živilo in za kравje mleko računajo, da ga letno porabimo za 4 milijarde dvojnih stotov.

Produkti, ki smo jih doslej navedli, se dade še kolikor toliko statistično ugotoviti, imamo pa druga živila, ki jim ne moremo množično dati približno določiti, n. pr. banana, ajdo, proso ki so za mnogo ljudstva važnejša od kruha. A človeštvo ne živi od samega kruha. Po neki cenitvi porabi letno n. pr. 7 milijonov dvojnih stotov olivnega olja. Na 200 milijonov dvojnih stotov cenijo porabo rib, a ta številka ni točno določena. Samo ob evropskih obalah nalovijo vsako leto n. pr. 10 milijard slankov. Jajca so zelo važno živilo in za kравje mleko računajo, da ga letno porabimo za 4 milijarde dvojnih stotov.

Produkti, ki smo jih doslej navedli, se dade še kolikor toliko statistično ugotoviti, imamo pa druga živila, ki jim ne moremo množično dati približno določiti, n. pr. banana, ajdo, proso ki so za mnogo ljudstva važnejša od kruha. A človeštvo ne živi od samega kruha. Po neki cenitvi porabi letno n. pr. 7 milijonov dvojnih stotov olivnega olja. Na 200 milijonov dvojnih stotov cenijo porabo rib, a ta številka ni točno določena. Samo ob evropskih obalah nalovijo vsako leto n. pr. 10 milijard slankov. Jajca so zelo važno živilo in za kравje mleko računajo, da ga letno porabimo za 4 milijarde dvojnih stotov.

Produkti, ki smo jih doslej navedli, se dade še kolikor toliko statistično ugotoviti, imamo pa druga živila, ki jim ne moremo množično dati približno določiti, n. pr. banana, ajdo, proso ki so za mnogo ljudstva važnejša od kruha. A človeštvo ne živi od samega kruha. Po neki cenitvi porabi letno n. pr. 7 milijonov dvojnih stotov olivnega olja. Na 200 milijonov dvojnih stotov cenijo porabo rib, a ta številka ni točno določena. Samo ob evropskih obalah nalovijo vsako leto n. pr. 10 milijard slankov. Jajca so zelo važno živilo in za kравje mleko računajo, da ga letno porabimo za 4 milijarde dvojnih stotov.

Produkti, ki smo jih doslej navedli, se dade še kolikor toliko statistično ugotoviti, imamo pa druga živila, ki jim ne moremo množično dati približno določiti, n. pr. banana, ajdo, proso ki so za mnogo ljudstva važnejša od kruha. A človeštvo ne živi od samega kruha. Po neki cenitvi porabi letno n. pr. 7 milijonov dvojnih stotov olivnega olja. Na 200 milijonov dvojnih stotov cenijo porabo rib, a ta številka ni točno določena. Samo ob evropskih obalah nalovijo vsako leto n. pr. 10 milijard slankov. Jajca so zelo važno živilo in za kравje mleko računajo, da ga letno porabimo za 4 milijarde dvojnih stotov.

Produkti, ki smo jih doslej navedli, se dade še kolikor toliko statistično ugotoviti, imamo pa druga živila, ki jim ne moremo množično dati približno določiti, n. pr. banana, ajdo, proso ki so za mnogo ljudstva važnejša od kruha. A človeštvo ne živi od samega kruha. Po neki cenitvi porabi letno n. pr.